

Pensioenfonds
Abbott Nederland

STICHTING PENSIOENFONDS ABBOTT NEDERLAND

INTEGRITEITSBELEID 2016

31 MAART 2016

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Doelstelling.....	4
3.	Organisatie van het pensioenfonds	5
4.	Reikwijdte van het integriteitsbeleid.....	6
5.	Integriteitsrisicoanalyse.....	7
5.1.	Risico op belangenverstremgeling	7
5.1.2.	Externe belangenverstremgeling	10
5.2.	Risico op onoorbaar handelen	12
5.2.1.	Het gebruik van voorwetenschap	12
5.2.2.	Niet vertrouwelijk omgaan met persoonsgegevens.....	13
5.3.	Het risico op fraude	16
5.3.1.	Interne fraude.....	16
5.3.2.	Externe fraude	16
5.3.3.	Corruptie.....	17
5.4.	Het risico op witwassen, terrorismefinanciering en het omzeilen sanctiewetgeving	17
5.5.	Risico op onvoldoende bewustzijn over de bestaande risico's.....	18
5.6.	Risico op ontduiking of ontwijking fiscale regelgeving.....	19
5.7.	Risico op cybercrime	19
5.8.	Risico op marktmanipulatie	19
6.	Inbedding in integraal risicomangement	21
7.	Verantwoording	22
8.	Bekendmaking beleid	23
9.	Inwerkingtreding beleid.....	24
10.	Bijlage 1 Gedragscode.....	25
11.	Bijlage 2 Incidentenregeling.....	42
12.	Bijlage 3 Inventarisatieformulier belangenverstremgeling	47

1. Inleiding

Integriteit is een wezenlijk kenmerk van een professionele en betrouwbare organisatie. Het bevordert niet alleen de efficiëntie, de interne/externe transparantie en samenwerking, maar ook het vertrouwen.

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (hierna: het pensioenfonds) heeft op grond van artikel 19 van het Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen (hierna: Besluit FTK) integriteitsbeleid vastgesteld waarin zij het beleid beschrijft om te komen tot beheersing van de integriteitsrisico's die het pensioenfonds loopt. Dit integriteitsbeleid is in dit document beschreven.

Dit document bevat als onderdeel van het integriteitsbeleid ook de procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van belangenverstremming als bedoeld in artikel 20 van het Besluit FTK.

Integriteit valt uiteen in vier vormen die bij ieder integriteitsrisico spelen:

- a. de persoonlijke integriteit van verbonden personen;
- b. de organisatorische integriteit van het pensioenfonds;
- c. de relationele integriteit; en
- d. de integriteit met betrekking tot het marktgedrag van het pensioenfonds.

Het integriteitsbeleid wordt na elke relevante wijziging van omstandigheden geactualiseerd, maar in ieder geval na de periodieke systematische integriteitsrisicoanalyse.

2. Doelstelling

Doelstelling van het integriteitsbeleid is het stimuleren dat aan het pensioenfonds 'verbonden personen' op alle niveaus handelen in overeenstemming met maatschappelijk geaccepteerde waarden en normen in het algemeen, met de specifieke waarden en normen die gelden voor pensioenfondsen in het bijzonder en uiteraard met de toepasselijke wet- en regelgeving.

Tevens is het doel van het integriteitsbeleid om inzicht te verschaffen aan interne- en externe partijen over de onderkenning van integriteitsrisico's en de genomen beheersmaatregelen.

Het beleid van het pensioenfonds is er op gericht om integriteitsrisico's tot een absoluut minimum beperkt te houden en zo snel mogelijk adequate maatregelen te nemen mocht zich (een kans op het ontstaan van) een integriteitsrisico voordoen. Dit geldt zowel voor de eigen organisatie als voor uitbestedingsrelaties en overige tegenpartijen.

Integriteitsbeleid is daarmee de pijler voor en integere bedrijfsvoering waarbinnen de uitvoering van de pensioenregeling en het beheer van het vermogen op een adequate en gecontroleerde manier kunnen plaatsvinden.

3. Organisatie van het pensioenfonds

De organisatie van het pensioenfonds heeft invloed op de specifieke integriteitsrisico's die relevant zijn voor het pensioenfonds. Daarnaast spelen de mate en wijze van uitbesteding van diverse activiteiten daarbij een belangrijke rol. De organisatie van het pensioenfonds ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

1. Het pensioenfonds heeft een paritair bestuur, bestaande uit zes leden.
2. Het bestuur heeft uit haar midden een aantal commissies benoemd.
3. Het pensioenfonds beschikt over een verantwoordingsorgaan, bestaande uit maximaal negen leden
4. Het intern toezicht wordt uitgeoefend door de visitatiecommissie, bestaande uit drie onafhankelijke leden.
5. Het pensioenfonds heeft een aantal bedrijfsprocessen en -activiteiten uitbesteed aan derden (uitbestedingsrelaties) en maakt gebruik van externe adviseurs.

Het pensioenfonds blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de beheersing van integriteitsrisico's, ook bij uitbestede werkzaamheden.

4. Reikwijdte van het integriteitsbeleid

In beginsel zijn personen die werkzaam zijn voor het pensioenfonds verbonden personen en is dit integriteitsbeleid op hen van toepassing. Het bestuur heeft de volgende personen als verbonden personen aangemerkt:

- a. Leden van het bestuur en het bestuur als zodanig;
- b. Leden van het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie;
- c. Kandidaat-bestuursleden die aanwezig zijn bij de bestuursvergaderingen;
- d. Andere (categorieën) personen die zijn aangewezen door het bestuur.
- e. Het bestuur heeft momenteel geen andere (categorieën) personen aangewezen;
- f. Externe leden van commissies.

De medewerkers van de uitbestedingsrelaties van het pensioenfonds zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid d wel als zodanig door het bestuur zijn aangewezen.

Het handelen door de verbonden persoon in strijd met het integriteitsbeleid en/of de gedragscode wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat het pensioenfonds in de verbonden persoon moet kunnen stellen. Een dergelijk handelen kan reden zijn tot het opleggen van een sanctie, afhankelijk van de ernst van de overtreding en afhankelijk van de aard van de relatie tussen de verbonden persoon en het pensioenfonds, zoals bijvoorbeeld:

- een waarschuwing aan betrokkene;
- het ongedaan maken van het door de verbonden persoon behaalde voordeel;
- schorsing of ontslag.

Een overtreding kan worden gemeld aan de toezichthouder(s) en – indien van toepassing – bij het Dutch Securities Institute.

Het voorgaande laat onverlet een vordering tot schadevergoeding en/of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Indien er sprake is van een handelen in strijd met het integriteitsbeleid en/of de gedragscode, wordt dit besproken in het bestuur.

5. Integriteitsrisicoanalyse

Onder integriteitsrisico wordt in dit integriteitsbeleid verstaan: het gevaar voor de aantasting van de (goede) reputatie, alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds.

Het doel van het pensioenfonds is het integriteitsrisico zoveel mogelijk te beperken. Daartoe voert het pensioenfonds periodiek (minimaal één keer per jaar) en op systematische wijze een integriteitsrisicoanalyse uit.

Hierbij wordt het volgende proces doorlopen:

1. risico-identificatie van reeds bekende integriteitsrisico's en nieuwe minder voor de hand liggende integriteitsrisico's (ook wel 'white spots');
2. risicoanalyse bestaande uit een kans/impact analyse;
3. inventarisatie bestaande beheersmaatregelen en indien nodig formuleren van passende aanvullende maatregelen;
4. monitoren van de risico's en aanpassingen doorvoeren waar nodig.

Het integriteitsbeleid zal steeds jaarlijks aan de hand van de integriteitsrisicoanalyse worden geëvalueerd en indien noodzakelijk worden bijgesteld.

Uit de risico-identificatie van het pensioenfonds zijn de volgende integriteitsrisico's naar voren gekomen:

1. het risico op belangenverstremgeling (zie 5.1.);
2. het risico op onoorbaar handelen (zie 5.2.);
3. het risico op fraude (zie 5.3.);
4. het risico op witwassen, terrorismefinanciering en omzeilen sanctiewetgeving (zie 5.4.);
5. het risico op onvoldoende bewustzijn over de bestaande risico's (zie 5.5);
6. het risico op ontduiking of ontwijking fiscale regelgeving (5.6);
7. het risico op cybercrime (5.7);
8. het risico op marktmanipulatie (5.8).

De genoemde risico's worden hierna verder uitgewerkt. Daarnaast wordt per risico aangegeven welke maatregelen zijn genomen om - zoveel als mogelijk - de risico's te mitigeren dan wel te voorkomen.

5.1. Risico op belangenverstremgeling

Het bestuur definieert het risico op belangenverstremgeling als het risico dat persoonlijke of professionele belangen, anders dan die van het pensioenfonds worden meegenomen in de besluitvorming. Daarbij onderscheidt het bestuur de volgende twee deelrisico's:

- a. het risico dat belangen uit persoonlijke netwerken en nevenfuncties van belanghebbenden zich vermengen met de belangen van het pensioenfonds (intern);
- b. het risico ten aanzien van het uitbesteden van (kern)taken van het pensioenfonds aan derde partijen (extern).

5.1.1. Interne belangenverstrengeling

Het risico bestaat dat door handelingen of gedragingen de besluitvorming van bestuursleden, leden van overige pensioenfondsorganen of medewerkers van de uitbestedingsrelaties ongewenst wordt beïnvloed. Het bestuur heeft in de risicoanalyse zoals die in de bestuursvergadering van 18 juni 2015 is vastgesteld de onderstaande mogelijke risico's geïdentificeerd:

- besluitvorming bestuur op basis van onjuiste, onvolledige of niet tijdige informatie;
- dubbele petten (op meerdere vlakken mogelijk);
- niet beschikken over een gedragscode en incidentenregeling;
- niet ondertekenen of niet naleven gedragscode;
- onjuiste of onvolledige opgave over privérelaties, financiële relaties of privébelangen van verbonden personen;
- niet melden van het voornemen om een nevenfunctie te accepteren;
- nevenfunctie accepteren zonder toestemming van het bestuur;
- niet melden van geaccepteerde en gegeven uitnodigingen/geschenken;
- uitnodigingen/geschenken accepteren zonder toestemming bestuur;
- niet bespreekbaar maken van een mogelijk risico op belangenverstrengeling.>

Beheersmaatregelen

Evenwichtige belangenafweging (dubbele petten)

In artikel 105 van de Pensioenwet staat dat leden van het bestuur zich bij de vervulling van hun taak moeten richten naar de belangen van de bij het pensioenfonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, de pensioengerechtigden en de werkgever(s) en ervoor moeten zorgen dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

Indien een bestuurslid van mening is dat er sprake kan zijn van een (schijn van) belangenverstrengeling op een bepaald onderwerp, dan meldt de betreffende bestuurder dit voorafgaande aan het bespreken van dit onderwerp. Hiermee wordt het voor het bestuur duidelijk dat de betreffende bestuurder naast het belang van het pensioenfonds ook mogelijk nog een ander belang heeft (dubbele pettenproblematiek). Het bestuur kan in bepaalde situaties besluiten om het betreffende bestuurslid te vragen om geen gebruik te maken van zijn of haar stemrecht. De betreffende bestuurder kan er, eventueel in overleg met het bestuur, ook voor kiezen om niet aanwezig te zijn bij het bespreken van het betreffende onderwerp of aanwezig te zijn als toehoorder.

Gedragscode

Het pensioenfonds beschikt over een gedragscode (zie bijlage 1), die voor alle aan het pensioenfonds verbonden personen voorschriften geeft ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik van bij het pensioenfonds aanwezige informatie. Deze gedragscode is gebaseerd op de modelgedragscode 2015 zoals opgesteld door de Pensioenfederatie. De gedragscode wordt aan alle aan het pensioenfonds verbonden personen uitgereikt. Nieuwe verbonden personen tekenen bij indienstreding voor ontvangst en kennisname van de gedragscode. Tevens moet iedere verbonden persoon jaarlijks verklaren dat hij zich in de voorgaande periode heeft gehouden aan de gedragscode. Bij het niet langer verbonden zijn met het pensioenfonds wordt direct aan deze persoon gevraagd de nalevingsverklaring te ondertekenen.

De naleving van de gedragscode wordt getoetst door de compliance officer. De bevindingen van de compliance officer worden jaarlijks in het bestuur besproken. Indien gewenst wordt op bepaalde onderwerpen nader ingegaan. Ter waarborging van de onafhankelijkheid, zowel in termen van uitoefening als positionering, heeft het bestuur ervoor gekozen om deze functie extern te beleggen.

Door het geven van voorlichting aan verbonden personen wordt gewerkt aan bewustwording van het omgaan met de gedragscode. Daarmee wordt bereikt dat de gedragscode ook inhoudelijk bekend is bij alle verbonden personen. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de voorlichting aan de verbonden personen.

Incidentenregeling

Het pensioenfonds beschikt over een incidentenregeling (zie bijlage 2) waarin is aangegeven welke stappen gevolgd worden als het vermoeden bestaat dat er sprake is van een incident binnen het pensioenfonds. Doel van deze regeling is het voorkomen van schade aan de beheerste en integere bedrijfsvoering en goede naam van het pensioenfonds, alsmede het beperken van mogelijke gevolgschade.

Klokkenluidersregeling

In een klokkenluidersregeling is een procedure vastgelegd voor het melden en afhandelen van (potentiële) misstanden. Verder bevat de regeling waarborgen voor de bescherming van de verbonden persoon (i.c. de klokkenluider), die te goeder trouw melding maakt van (potentiële) misstanden.

In de eerste helft van 2014 heeft het bestuur bij alle uitbestedingsrelaties geïnventariseerd of zij beschikken over een klokkenluidersregeling. Alle uitbestedingsrelaties hebben een klokkenluidersregeling. Werknemers van de uitbestedingsrelaties kunnen dus bij een onregelmatigheid hiervan gebruik maken.

Het fonds heeft geen eigen klokkenluidersregeling opgesteld. De bestuursleden zijn (behalve het bestuurslid namens pensioengerechtigden) in dienst bij de werkgever. De werkgever beschikt over voldoende regelingen om op een passende wijze om

te gaan met onregelmatigheden. Bovendien heeft het Fonds geen werknemers in dienst. Het bestuur is dan ook van mening dat het niet noodzakelijk is om zelf een klokkenluidersregeling te hebben, omdat de incidentenregeling van het pensioenfonds in combinatie met de klokkenluidersregeling van de uitbestedingsrelatie hier afdoende in voorziet.

Inventariseren en bespreken privébelangen, privérelaties, financiële relaties, en nevenfuncties

Het bestuur brengt jaarlijks of per kwartaal aan de hand van een inventarisatieformulier (zie bijlage 3) dat ieder bestuurslid moet invullen en ondertekenen de volgende zaken in kaart:

- Welke privérelaties er zijn met huidige en beoogde contractspartijen/zakelijke relaties van het pensioenfonds (jaarlijks).
- Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven privérelaties (jaarlijks).
- Welke financiële relaties er zijn met huidige en beoogde contractspartijen/zakelijke relaties van het pensioenfonds (jaarlijks).
- Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven financiële relaties (jaarlijks).
- Welke privébelangen er zijn in huidige en beoogde contractspartijen/zakelijke relaties van het pensioenfonds (jaarlijks).
- Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven privébelangen (jaarlijks).
- Welke nevenfuncties de bestuursleden van het pensioenfonds uitoefenen (jaarlijks).

- Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven nevenfuncties (jaarlijks).
- Welke geschenken en uitnodigingen van huidige en beoogde contractspartners/zakelijke relaties van het pensioenfonds er zijn ontvangen en wel/niet zijn geaccepteerd (per kwartaal).
- Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven geschenken en uitnodigingen (per kwartaal).

In de bestuursvergadering wordt aan de hand van de uitkomsten van de inventarisatie besproken of en zo ja, welke mogelijke tegenstrijdige belangen hiermee gepaard kunnen gaan. De uitkomsten van de inventarisatie worden betrokken bij de werving en selectie van nieuwe uitbestedingsrelaties.

Publiceren nevenfuncties

In het jaarverslag van het pensioenfonds worden de eventuele nevenfuncties van de bestuursleden gepubliceerd. Dit overzicht van nevenfuncties wordt jaarlijks geactualiseerd. Een overzicht van nevenfuncties wordt permanent bijgehouden door het bestuur.

In de gedragscode is vermeld dat het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie alleen is toegestaan na goedkeuring van het bestuur. Indien een verbonden persoon geen melding aan het bestuur maakt over het voornemen tot aanvaarden van een nevenfunctie dan wordt dit gezien als overtreding van het integriteitsbeleid en gedragscode. Dit kan leiden tot een sanctie zoals genoemd in hoofdstuk 4 van dit integriteitsbeleid.

Register uitnodigingen en geschenken

In de gedragscode staat dat het bestuur goedkeuring moet geven aan alle uitnodigingen en geschenken. Het pensioenfonds houdt een register bij waarin alle giften, geschenken en uitnodigingen worden bijgehouden. Dit register wordt een keer per kwartaal geactualiseerd en gepubliceerd in eShare en wordt meegenomen in de jaarlijkse evaluatie van het beleid.

Jaarlijks uitvoeren en evalueren risicoanalyse

Jaarlijks voert het bestuur een risicoanalyse inclusief het evalueren van het beleid. Het thema belangenverstremgeling is een vast onderdeel van de zelfevaluatie van het bestuur.

5.1.2. Externe belangenverstremgeling

Bij het 'uitbestedingsrisico' speelt het integriteitsrisico eveneens een rol: de bedrijfsvoering van de partij aan wie is uitbesteed, is in dat geval niet integer. Bij het pensioenfonds is dit een relevant risico, aangezien het pensioenfonds veel bedrijfsprocessen en -activiteiten heeft uitbesteed.

Het bestuur heeft in de integriteitsrisicoanalyse de volgende externe risico's (dit is onderdeel van het uitbestedingsrisico) op het gebied van belangenverstremgeling geïdentificeerd:

- de uitbestedingsrelatie adviseert/handelt niet in het belang van het pensioenfonds;
- de uitbestedingsrelatie ondertekent niet de gedragscode van het pensioenfonds dan wel is niet bereid zich te conformeren aan de gedragscode van het pensioenfonds;
- het pensioenfonds heeft geen inzicht in het eigen beleid van de uitbestedingsrelatie inzake belangenverstremgeling;
- de uitbestedingsrelatie geeft onvoldoende/geen inzicht in het gevoerde beloningsbeleid;
- de vermogensbeheerders voldoen niet aan geldende wet- en regelgeving (waaronder de Sanctiewet).

Onderstaand zijn de maatregelen opgenomen die het pensioenfonds hanteert om dit risico te mitigeren.

Beheersmaatregelen

Contracten

Het pensioenfonds sluit met uitbestedingspartijen contracten en Service Level Agreements waarin afspraken worden vastgelegd.

(Periodieke) check op reputatie

Het pensioenfonds voert aan de hand van openbare bronnen een (periodieke) check uit op het reputatierisico van iedere (beoogde) uitbestedingsrelatie.

Beschikken over een minimaal gelijkwaardige gedragscode

Het pensioenfonds hanteert als voorwaarde voor uitbestedingsrelaties dat zij beschikken over een gedragscode die minimaal gelijkwaardig is aan de gedragscode die het pensioenfonds hanteert. In het selectieproces van beoogde uitbestedingsrelaties is dit een van de criteria, inclusief een afspraak over een periodieke rapportage over de naleving van de gedragscode. Vervolgens wordt dit criterium als voorschrift in de uitbestedingsovereenkomst vastgelegd.

Het bestuur inventariseert bij alle bestaande uitbestedingsrelaties of zij beschikken over een gedragscode die ten minste gelijkwaardig is aan de gedragscode van het pensioenfonds en maakt afspraken over periodieke rapportage.

Verplichting om incidenten en misstanden te melden

Het pensioenfonds meldt incidenten in de organisatie van een uitbestedingsrelatie rondom werkzaamheden voor het pensioenfonds onverwijld aan DNB. Om dit te waarborgen hebben de uitbestedingsrelaties de plicht om een incident in hun eigen organisatie onverwijld te melden aan het pensioenfonds.

Daarnaast moeten de uitbestedingsrelaties misstanden die gemeld worden aan de compliance officer of de vertrouwenspersoon van de betreffende uitbestedingsrelatie, doorgegeven aan de compliance officer van het pensioenfonds.

Deze verplichtingen worden schriftelijk vastgelegd.

Beschikken over beheerst beloningsbeleid

Om te voorkomen dat ongewenste beloningsprikkel bij uitbestedingsrelaties de belangen voor het pensioenfonds in gevaar kunnen brengen, zorgt het pensioenfonds ervoor dat zij zicht heeft op het beloningsbeleid van haar uitbestedingsrelaties. Tevens neemt zij het beloningsbeleid mee als criterium in het selectieproces. Het pensioenfonds baseert zich hierbij op artikel 21a van het Besluit FTK, de Principes voor beheerst beloningsbeleid van DNB en de AFM d.d. 6 mei 2009 en de normen van de Code Pensioenfondsen.

Het bestuur kijkt hierbij nadrukkelijk naar objectieve normen, waaronder ook de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Voldoen aan vigerende wet- en regelgeving

Voor de uitbestede activiteiten heeft het bestuur contractueel met haar zakelijke relaties vastgelegd dat zij zijn gehouden aan de vigerende wet- en regelgeving.

Jaarlijkse evaluatie

Jaarlijks voert het bestuur een evaluatiegesprek met de uitbestedingsrelatie. De omgang met/beheersing van het integriteitsrisico als onderdeel van het uitbestedingsrisico is een terugkerend gespreksonderwerp.

Bovengenoemde beheersmaatregelen maken deel uit van het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds.

5.2. Risico op onoorbaar handelen

Door onoorbare handelingen kan de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds worden geschaad. Het risico op onoorbaar handelen kent de volgende deelrisico's:

1. Het gebruik van voorwetenschap;
2. Niet vertrouwelijk omgaan met persoonsgegevens; en
3. Niet moreel, niet ethisch of onwettig handelen.

5.2.1. Het gebruik van voorwetenschap

Indien verbonden personen handelen met voorwetenschap bij het verrichten van transacties dan wel advisering, kunnen de goede naam en/of belangen van het pensioenfonds geschaad worden. Een verbonden persoon mag geen gebruik maken van voorwetenschap. Een verbonden persoon dient verder uiterste zorgvuldigheid te betrachten bij de behandeling van informatie waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie moet worden aangemerkt als vertrouwelijke (markt)informatie.

Beheersmaatregelen

Gedragscode en insidersregeling

Het pensioenfonds beschikt over een gedragscode (zie bijlage 1) waarin maatregelen zijn opgenomen om handelen met voorwetenschap door de verbonden personen en insiders te voorkomen. Algemeen uitgangspunt hierbij is dat er nooit een verband mag bestaan tussen de transacties in financiële instrumenten die het pensioenfonds tot stand brengt of doet komen en een persoonlijke transactie van de verbonden persoon, insider of een gelieerde derde.

Op insiders is een insiderregeling van toepassing die beoogt dat bij bepaalde transacties (de schijn van) handelen met gebruik van voorwetenschap en vermenging van zakelijke en privébelangen wordt voorkomen. Zo dient de insider zich te onthouden van elk handelen met gebruik van voorwetenschap of met anderszins vertrouwelijke informatie. Hij dient voorts iedere vermenging van zakelijke en privébelangen respectievelijk de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, te vermijden.

Iedere verbonden persoon die als insider wordt aangemerkt, wordt daarvan onmiddellijk door de compliance officer op de hoogte gebracht. Ook informeert de compliance officer de betreffende verbonden persoon over de gevolgen van de aanwijzing als insider. De insider wordt verder in kennis gesteld van de procedures en maatregelen gericht op het toezicht op de persoonlijke transacties.

De insider onderschrijft dat de compliance officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen naar enige beleggingstransactie verricht door, in opdracht van of ten behoeve van de insider. De insider is verplicht jaarlijks te bevestigen aan de compliance officer, dat hij de uitgangspunten van

de insiderregeling onderschrijft en heeft nageleefd. De insider is in het kader van een strikte naleving van de gedragscode gehouden desgevraagd alle informatie over een door hem of ten behoeve van hem verrichte persoonlijke transactie aan de compliance officer te verstrekken.

De compliance officer ziet toe op de naleving van de gedragscode en de insidersregeling.

De compliance officer houdt gegevens bij van aan haar gemelde of door haar onderkende persoonlijke transacties en vermeldt daarbij in voorkomend geval tevens of de desbetreffende transactie is goedgekeurd of verboden is.

5.2.2. Niet vertrouwelijk omgaan met persoonsgegevens

Het niet vertrouwelijk omgaan met de persoonsgegevens die door betrokkenen van het pensioenfonds worden verstrekt, kan ertoe leiden dat de belangen van de belanghebbenden van het pensioenfonds worden geschaad.

Beheersmaatregelen

Om de vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens te waarborgen, zijn in de gedragscode van het pensioenfonds (zie bijlage 1) algemene gedragsregels opgenomen voor de omgang met vertrouwelijke informatie.

Daarnaast geldt de regel dat de door betrokkenen van het pensioenfonds verstrekte persoonsgegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor de deze aan het pensioenfonds verstrekt zijn, tenzij de wetgever anders heeft bepaald. Om dit te borgen zijn er procedures van kracht voor het toekennen van rechten in de digitale systemen.

Het bestuur maakt gebruik van een web gebaseerd bestuurdersportal (BoardPacks van eShare Ltd.) om vergaderingen te organiseren, taken uit te zetten en te monitoren, de notulen en de genomen besluiten (inclusief onderbouwing en wijze van totstandkoming) en fondsstukken te archiveren. Met BoardPacks hebben de bestuursleden op elk gewenst moment toegang tot het centrale archief van het pensioenfonds. Het bestuur heeft zich ervan overtuigd dat de vertrouwelijkheid van de fondsdocumenten door eShare is gewaarborgd. Het bestuur heeft zich daarbij ook verdiept in de beveiliging van de tool.

Uitbestedingsbeleid

Het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds biedt de volgende waarborgen voor de privacy en vertrouwelijke omgang met gegevens:

- het pensioenfonds komt met de uitbestedingsrelatie overeen dat de door het pensioenfonds aangeleverde gegevens niet voor andere doeleinden worden gebruikt;
- in de uitbestedingsovereenkomst met de partij aan wie het pensioenbeheer is uitbesteed, heeft het pensioenfonds een bewerkersovereenkomst afgesloten.
- bij uitbesteding van activiteiten dient de uitbestedingsrelatie voldoende te waarborgen dat indien hij werkzaam is voor meer dan één opdrachtgever de gegevens en bestanden van de verschillende opdrachtgevers logisch gescheiden zijn en privacy aspecten zijn gewaarborgd. Dit wordt in de uitbestedingsovereenkomst vastgelegd.

5.2.3 Niet moreel, niet ethisch of onwettig handelen

In dit kader onderscheidt het bestuur de volgende deelrisico's:

- a. reputatierisico als gevolg van een door deelnemers, de toezichthouder, of algemene publieke opinie als niet of onvoldoende ervaren ethisch beleggingsbeleid;
- b. risico van benadeling van derden door (het nalaten van) handelingen van verbonden personen en het daaraan verbonden reputatierisico;
- c. risico dat gebeurtenissen en/of handelingen (incidenten/misstanden) niet aan de kaak gesteld (kunnen) worden, waardoor de belangen van het pensioenfonds of een aan het pensioenfonds verbonden persoon geschaad kunnen worden.

Beheersmaatregelen

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Een door de markt als niet of onvoldoende ervaren ethisch beleggingsbeleid kan resulteren in reputatierisico zoals negatieve publiciteit. Het pensioenfonds beschikt over richtlijnen met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen die zijn vastgelegd in de verklaring inzake beleggingsbeginselen (bijlage bij de actuariële en bedrijfstechnische nota).

Het pensioenfonds kiest er vanuit ethische en maatschappelijke doelstellingen voor dat niet alle organisaties in aanmerking komen voor de uitbesteding van taken van het pensioenfonds. De vermogensbeheerorganisaties waar het pensioenfonds mee samenwerkt, erkennen en maken de algemeen door de Verenigde Naties vastgestelde minimale maatschappelijke normen onderdeel van hun ondernemingsbeleid, strategie, cultuur en dagelijkse gang van zaken (ondertekenaars UNPRI).

Het fonds vermijdt te beleggen in bedrijven die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen. Deze wapencategorie omvat antipersoneelsmijnen, clusterbommen, munitie met verarmd uranium en biologische, chemische of nucleaire wapens. Het fonds zal zich houden aan het verbod dat is opgenomen in het Wijzigingsbesluit financiële markten 2013, waarbij maximaal 5% is toegestaan in beleggingsinstellingen en indices. In de beleggingsfondsen van de vermogensbeheerder worden deze bedrijven volledig uitgesloten.

Overige beheersmaatregelen

Daarnaast beschikt het pensioenfonds ter beheersing van het risico op het niet moreel, niet ethisch of onwettig handelen over de volgende regelingen/maatregelen:

Gedragscodes

De gedragscode (zie bijlage 1) bevat algemene gedragsregels voor verbonden personen en aanvullende gedragsregels voor insiders ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie of zaken. De compliance officer houdt toezicht op de naleving van de gedragscode.

Incidentenregeling

De incidentenregeling (zie bijlage 2) geeft aan welke stappen gevolgd worden als het vermoeden bestaat dat er sprake is van een incident binnen het pensioenfonds. Doel van deze regeling is het voorkomen van schade aan de beheerste en integere bedrijfsvoering en goede naam van het fonds, alsmede het beperken van mogelijke gevolgschade.

Een (dreigend) incident moet gemeld worden (eventueel via de bestuursondersteuner) aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bepaalt of er sprake is van een incident. Indien blijkt dat er sprake is van een incident meldt het dagelijks bestuur dit aan alle bestuursleden.

Het pensioen fonds meldt incidenten in haar organisatie onverwijld aan DNB. Dat geldt ook voor incidenten in de organisatie van een uitbestedingsrelatie (zie ook 5.1.2.)

Klokkenluidersregeling

In een klokkenluidersregeling is een procedure vastgelegd voor het melden en afhandelen van (potentiële) misstanden. Verder bevat de regeling waarborgen voor de bescherming van de verbonden persoon (i.c. de klokkenluider), die te goeder trouw melding maakt van (potentiële) misstanden. In het eerste half jaar van 2014 heeft het bestuur bij alle uitbestedingsrelaties geïnventariseerd of zij beschikken over een klokkenluidersregeling. Alle uitbestedingsrelaties hebben een klokkenluidersregeling. Werknemers van de uitbestedingsrelaties kunnen dus bij een onregelmatigheid hiervan gebruik maken. Het fonds heeft geen eigen klokkenluidersregeling opgesteld. De bestuursleden zijn (behalve het bestuurslid namens pensioengerechtigden) in dienst bij de werkgever. De werkgever beschikt over voldoende regelingen om op een passende wijze om te gaan met onregelmatigheden. Bovendien heeft het fonds geen werknemers in dienst. Het bestuur is dan ook van mening dat het niet noodzakelijk is om zelf een klokkenluidersregeling te hebben omdat de incidentenregeling van het pensioenfonds in combinatie met de klokkenluidersregeling van de uitbestedingsrelaties hier afdoende in voorziet.

Beheerst beloningsbeleid

Het pensioenfonds onderschrijft de Principes voor beheerst beloningsbeleid en de Code Pensioenfondsen en heeft in lijn met artikel 21a van het Besluit FTK beloningsbeleid vastgesteld.

De vertegenwoordigers namens de werkgever en werknemers die in dienst zijn van de werkgever verrichten hun werkzaamheden voornamelijk in werktijd en krijgen dus feitelijk een beloning in tijd van de werkgever. Het bestuurslid en lid van het verantwoordingsorgaan namens de pensioengerechtigden ontvangen van het pensioenfonds een vergoeding conform het beloningsbeleid.

Behandeling klachten- en geschillenregeling

Ten aanzien van de eventuele benadeling van derden heeft het pensioenfonds een klachten- en geschillenregeling opgesteld. Op grond van deze regeling heeft een deelnemer of een andere belanghebbende het recht om bij het pensioenfonds een met redenen omklede schriftelijke klacht in te dienen over de wijze waarop hij/zij door het pensioenfonds is bejegend of om tegen een (schriftelijke) beslissing van het pensioenfonds inzake voor hem of haar uit de deelneming voortvloeiende rechten en plichten in beroep gaan. De klachten- en geschillenregeling beschrijft wat onder een klacht en een geschil wordt verstaan en hoe de procedure voor het afhandelen van de klacht en een geschil, eruit ziet. De klachten- en geschillenregeling is gepubliceerd op de website van het pensioenfonds. Op deze wijze hebben belanghebbenden te allen tijde toegang tot deze regeling.

Geschiktheids- en betrouwbaarheidseisen

Aan de geschiktheid en betrouwbaarheid van beleidsbepalers van het pensioenfonds (zie ook het geschiktheidsplan) en derde partijen worden wettelijke eisen gesteld. De toetsing van de geschiktheid en de betrouwbaarheid van kandidaat-bestuursleden wordt uitgevoerd door DNB. Daaraan voorafgaand beziet het pensioenfonds, op basis van openbare bronnen of de integriteit van betrokkene vanuit die bronnen niet ter discussie staat.

5.3. Het risico op fraude

Fraude is het zichzelf dan wel anderen onrechtmatig bevoordelen ten laste van het pensioenfonds, een derde of derden door misbruik van vertrouwen. Het risico bestaat dat door frauduleuze handelingen de reputatie van het pensioenfonds wordt geschaad en belanghebbenden (financieel) worden benadeeld. Fraude kan ook leiden tot operationele risico's. Het pensioenfonds zal onder geen enkele omstandigheid fraude tolereren. Toezicht op de naleving van externe en interne regels, teneinde te voorkomen dat fraude zich manifesteert, wordt onder verantwoordelijkheid van het bestuur uitgevoerd door de compliance officer.

Fraude wordt onderverdeeld in drie categorieën:

1. Interne fraude;
2. Externe fraude;
3. Corruptie.

5.3.1. Interne fraude

In het kader van dit risico onderscheidt het bestuur de volgende deelrisico's:

- a. door het bestuursbureau worden niet terecht facturen betaald voor bijvoorbeeld prestaties die niet zijn geleverd of op rekening van een bestuurslid of medewerkers bestuursbureau;
- b. een bestuurslid dient declaraties in voor niet gemaakte kosten;
- c. het behalen van persoonlijk financieel voordeel door het benutten van (intellectueel) eigendom van het pensioenfonds zonder toestemming van het bestuur.

Beheersmaatregelen

- het toepassen van functiescheidingen en een controlemethode waarbij twee verschillende personen of partijen ieder afzonderlijk en zelfstandig de benodigde gegevens verifiëren (4-ogenprincipe). Dit wordt in de administratieve organisatie van het pensioenfonds toegepast;
- het uitbesteden van werkzaamheden beperkt mogelijke interne fraude;
- de incidentenregeling (zie bijlage 2);
- de betrouwbaarheidstoets van DNB.

5.3.2. Externe fraude

In het kader van dit risico onderscheidt het bestuur de volgende deelrisico's:

- a. onjuiste of onvolledige voorstelling van zaken in rapportages door uitbestedingspartijen waardoor het pensioenfonds niet tijdig kan corrigeren en een uitbestedingspartij een niet terecht beloning krijgt;
- b. het bewust foutief informeren van de werkgever over de kostendekkende premie om meer premie te declareren;
- c. fraude in het pensioenadministratiesysteem;
- d. medewerkers van een uitbestedingspartij handelen vanuit persoonlijk gewin op grond van informatie vanuit het pensioenfonds waarvan bekend is dat dit vertrouwelijke, niet openbare informatie betreft.

Beheersmaatregelen

- het toepassen van functiescheidingen en een controlemethode waarbij twee verschillende personen of partijen ieder afzonderlijk en zelfstandig de benodigde gegevens verifiëren (4-ogenprincipe). Dit wordt in de administratieve organisatie van het pensioenfonds toegepast;
- het uitbestedingsbeleid kent selectievoorwaarden voor monitoring en periodieke evaluatie van uitbestedingspartijen en waarborgen met betrekking tot integrale bedrijfsvoering van de uitbestedingspartijen (bijvoorbeeld een gelijkwaardige gedragscode, adequate uitbestedingsovereenkomst, melding van (dreigende) incidenten aan het pensioenfonds);
- een controle van de accountant en certificerend actuaaris op de administratie en jaarverslag van het pensioenfonds;
- het toetsen van ISAE-3402 verklaringen.

5.3.3. Corruptie

In het kader van dit risico onderscheid het bestuur de volgende deelrisico's:

- a. Het bestuursbureau contracteert een partij en ontvangt hier een vergoeding voor;
- b. Een bestuurslid of een werknemer van het bestuursbureau wordt uitgenodigd voor een luxe event en beïnvloeding van stemming wordt als tegenprestatie verwacht;
- c. Het bestuur belegt gelden van het pensioenfonds in een land waar veel corruptie voorkomt;
- d. Bij de vermogensbeheerders is sprake van omkoping bij het doen van transacties.

Beheersmaatregelen

- op basis van de gedragscode is er een meldingsplicht voor giften en bijeenkomsten;
- het uitbestedingsbeleid kent selectievoorwaarden voor monitoring en periodieke evaluatie van uitbestedingspartijen en waarborgen met betrekking tot integrale bedrijfsvoering van de uitbestedingspartijen (bijvoorbeeld een gelijkwaardige gedragscode, adequate uitbestedingsovereenkomst, melding van (dreigende) incidenten aan het pensioenfonds);
- de vermogensbeheerder screent de investeringsobjecten;
- bij de vermogensbeheerder is sprake van functiescheidingen;
- op basis van de incidentenregeling dienen incidenten gemeld te worden.

5.4. Het risico op witwassen, terrorismefinanciering en het omzeilen sanctiewetgeving

Witwassen is het uitvoeren van transacties om de herkomst van illegaal verkregen vermogen/vermogensbestanddelen te verbergen met (a) het doel het vermogen te besteden/te investeren (b) zonder dat bewezen kan worden dat het van illegale activiteiten afkomstig is en te voorkomen dat beslag op het vermogen/vermogensbestanddelen wordt gelegd.

Terrorismefinanciering is het verkrijgen, verschaffen, verplaatsen en aanwenden van geld of andere middelen door of aan personen of organisaties die terroristische activiteiten ontplooiën of ondersteunen. Van belang hierbij is de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Op grond van deze wet zijn onder andere financiële dienstverleners en beleggingsinstellingen verplicht tot het verrichten van cliëntenonderzoek en het doen van een melding bij een vermoeden van witwassen of financieren van terrorisme.

Het omzeilen van sanctiewetgeving houdt in dat wetgeving omzeild wordt waarin de overheid onder bepaalde voorwaarden de bevoegdheid heeft om economische sancties uit te voeren.

Het bestuur onderscheid hierbij de volgende deelrisico's:

- a. De rekeningen van het pensioenfonds worden gebruikt om gelden wit te wassen dan wel gelden door te sluizen;
- b. Facturen worden betaald voor diensten die niet zijn geleverd;
- c. Via de vermogensbeheerders worden gelden belegd in ondernemingen die te maken hebben met witwassen, terrorismefinanciering en of het omzeilen van sanctiewetgeving;
- d. een terreurverdachte of een persoon die op de sanctielijst staat ontvangt een pensioenuitkering of is werkzaam bij een aangesloten werkgever van het pensioenfonds;
- e. Werknemers van uitbestedingspartijen hebben connecties met terroristische organisaties, witwaspraktijken of een persoon die op de sanctielijst staat.

Beheersmaatregelen

- Het bestuur vraagt de gedragscodes van externe partijen op en toetst in hoeverre deze gelijkwaardig zijn met de gedragscode van het pensioenfonds.
- Op de bestuursleden is de gedragscode van het pensioenfonds (zie bijlage 1) van toepassing.
- Daarnaast is er sprake van functiescheidingen en een controlemethode waarbij twee verschillende personen of partijen ieder afzonderlijk en zelfstandig de benodigde gegevens verifiëren (4-ogenprincipe). Dit wordt in de administratieve organisatie van het pensioenfonds toegepast.
- Voor zowel de pensioenuitvoeringsorganisatie als de vermogensbeheerders zijn ISAE 3402 verklaringen beschikbaar.
- Het risico dat de aangestelde vermogensbeheerder(s) op het gebied van beleggingen zaken doen met personen, organisaties of instellingen die actief zijn in witwaspraktijken en terrorismefinanciering zeer gering is. Deze controle wordt in eerste instantie gedaan door de vermogensbeheerder(s) zelf. Elke vermogensbeheerder legt hierover verantwoording af in zijn periodieke rapportage.
- Hiernaast worden de activiteiten van het pensioenfonds door middel van het jaarverslag en de jaarrekening gemonitord door een externe accountant en de certificerend actuaaris.
- Het pensioenfonds toetst aan de door de overheid en de Europese Unie gepubliceerde aanwijzingsbesluiten/verordeningen en de daarvan afgeleide lijsten van uitgesloten instellingen en organisaties.
- Tevens toetst het pensioenfonds op naleving van de Sanctiewet door het opvragen van een verklaring hieromtrent.
- Indien een vermoeden bestaat dat een vermogensbeheerder belegd heeft of van plan is te gaan beleggen in een uitgesloten instelling of organisatie, zal het pensioenfonds onmiddellijk maatregelen nemen.
- Naast genoemde beheersmaatregelen volgt het pensioenfonds mededelingen van DNB inzake de sanctiewetgeving en gaat zij bij haar vermogensbeheerders en pensioenuitvoeringsorganisatie periodiek na of zij hier aan voldoen.
- Daarnaast maken de vermogensbeheerders en de pensioenuitvoeringsorganisatie uitsluitend gebruik van digitale betalingen en gelden er voor de betreffende medewerkers van die organisaties autorisatieprofielen.

5.5. Risico op onvoldoende bewustzijn over de bestaande risico's

Onvoldoende bewustzijn over de bestaande integriteitsrisico's kan resulteren in (het niet herkennen van) ongewenste gedragingen, onwetendheid over te volgen procedures en gebrek aan aanspreekbaarheid. Het bestuur heeft onvoldoende bewustzijn dan ook als risico geïdentificeerd.

Beheersmaatregelen

Om de bewustwording binnen het bestuur te waarborgen en te vergroten wordt in de opleidingsactiviteiten aandacht besteed aan:

- de betekenis, het nut en de noodzaak van het integriteitsrisico in het algemeen;
- de wijze waarop het pensioenfonds daar invulling aan geeft;
- de belangrijkste wet- en regelgeving en interne gedragsregels en procedures met betrekking tot integriteitskwesaties;
- het leren herkennen van vermeende ongewenste gedragingen en incidenten;
- het signaleren en weten welke procedures in geval van een incident of ongewenste gedragingen moeten worden gehanteerd.

5.6. Risico op ontduiking of ontwijking fiscale regelgeving

Het bestuur onderscheidt de volgende deelrisico's:

- a. Het pensioenfonds ontduikt belasting;
- b. Het pensioenfonds overschrijdt regels waardoor het pensioenfonds niet meer voldoet aan vrijstelling BTW;
- c. Het pensioenfonds betaalt onterecht geen BTW (bijvoorbeeld doordat een buitenlandse contractpartij geen BTW in rekening brengt);
- d. het pensioenfonds maakt gebruik van ondoorzichtige financiële constructies.

Beheersmaatregelen

- Het bestuur heeft extern fiscaal advies gevraagd;
- Het bestuur heeft de BTW-aangifte uitbesteed aan een externe partij;
- Er wordt alleen belegd in fondsen die onder toezicht staan.

5.7. Risico op cybercrime

Het bestuur onderscheidt de volgende deelrisico's:

- a. Er is bij het pensioenfonds of de uitbestedingspartij(en) een datalek bij de bescherming van privacygevoelige gegevens;
- b. Het risico dat (wijzigingen in) gegevens door het pensioenfonds of uitbestedingspartij niet volgens de daarvoor voorgeschreven procedure worden verwerkt, bijvoorbeeld door een niet geautoriseerd persoon.

Beheersmaatregelen

- het uitbestedingsbeleid kent selectievoorwaarden en periodieke evaluatie voor (nieuwe) uitbestedingspartijen;
- het uitbestedingsbeleid kent waarborgen met betrekking tot integere bedrijfsvoering van de uitbestedingspartijen (o.a. ISAE3402 of gelijkwaardige verklaring, waarborgen m.b.t. scheiding van gegevens en bestanden van verschillende opdrachtgevers, privacy aspecten en gescheiden informatieverstrekking naar verschillende opdrachtgevers);
- er zijn bewerkersovereenkomsten gesloten met uitbestedingspartijen

5.8. Risico op marktmanipulatie

Het bestuur onderscheidt de volgende deelrisico's:

- a. Door het gebrek aan concurrentie worden er geen goede marktprijzen afgegeven door brokers;
- b. Het inleggen van orders en verrichten van transacties om interesse op te wekken.

Beheersmaatregelen

Door uitbestedingsbeleid ondervangt het bestuur bovengenoemde risico's.

6. Inbedding in integraal risicomanagement

Het integriteitsbeleid is ingebed in het integraal risicomanagementbeleid van het pensioenfonds. Hiermee is zeker gesteld dat het integriteitsbeleid de beleidscyclus doorloopt waarbinnen ook monitoring en evaluatie terugkeren op de bestuursagenda.

Daarnaast wordt aan elk beslisdocument bij de vergaderstukken voor het bestuur een risicoparagraaf toegevoegd.

7. Verantwoording

Over de beheersing van integriteitsrisico's legt het pensioenbestuur verantwoording af aan:

- het verantwoordingsorgaan;
- DNB.

Over het gevoerde integriteitsbeleid en beleidskeuzes voor de toekomst over dit onderwerp legt het bestuur verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan.

Na het vaststellen van het integriteitsbeleid is het van belang dat een ieder op wie het beleid van toepassing is de verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen handelen, aanspreekbaar is op zijn gedrag maar ook anderen hierop aanspreekt.

8. Bekendmaking beleid

Het bestaan van het integriteitsbeleid wordt periodiek onder de aandacht gebracht van de verbonden personen. Het bestuur draagt er zorg voor dat iedere nieuwe verbonden persoon bij infunctietreding de beschikking heeft over het integriteitsbeleid van het pensioenfonds. Tevens wordt het integriteitsbeleid bekend gemaakt aan de uitbestedingsrelaties van het pensioenfonds. Een gewijzigd of nieuw vastgesteld integriteitsbeleid wordt schriftelijk aan alle personen op wie het beleid van toepassing is gecommuniceerd. Daarnaast wordt het integriteitsbeleid op de website van het pensioenfonds gepubliceerd.

In het kader van transparantie en om te waarborgen dat het integriteitsbeleid te allen tijde beschikbaar is voor de verbonden personen wordt dit beleid (met inbegrip van de gedragscode en de incidentenregeling op de website van het pensioenfonds gepubliceerd.

9. Inwerkingtreding beleid

Het integriteitsbeleid is vastgesteld in de bestuursvergadering van 29 september 2015 en voor het laatst geactualiseerd per 15 maart 2016. Het geactualiseerde beleid treedt per 15 maart 2016 in werking.

10. Bijlage 1 Gedragscode

Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

GEDRAGSCODE 2015

29 september 2015

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave		Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Hoofdstuk 1	Definities	27
Hoofdstuk 2	Inleidende bepalingen	29
Hoofdstuk 3	Normen	30
Hoofdstuk 4	Toezicht op persoonlijke transacties (insiderregeling)	33
Hoofdstuk 5	Vertrouwelijkheid	34
Hoofdstuk 6	Meldingsplicht	35
Hoofdstuk 7	Compliance officer	36
Hoofdstuk 8	Ondertekening gedragscode en jaarlijkse verklaring	37
Hoofdstuk 9	Sancties	38
Hoofdstuk 10	Advies en bezwaar	39
Hoofdstuk 11	Onvoorziene omstandigheden	40
Hoofdstuk 12	Slotbepalingen	41

Hoofdstuk 1 Definities

1.1 Verbonden personen zijn:

- a leden van het bestuur en het bestuur als zodanig;
- b leden van het Verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie;
- c kandidaat-bestuursleden die aanwezig zijn bij de bestuursvergaderingen;
- d andere (categorieën) personen aangewezen door het bestuur van het pensioenfonds. Het bestuur heeft momenteel geen andere (categorieën) personen aangewezen;
- e externe leden van commissies.

Medewerkers van de uitbestedingsrelaties van het pensioenfonds zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid d van dit artikel wel als zodanig door het bestuur zijn aangewezen

1.2 Insiders zijn:

verbonden personen, die direct of indirect bij transacties van het pensioenfonds in financiële instrumenten zijn betrokken, dan wel anderszins uit hoofde van hun werkzaamheden, beroep of functie over voorwetenschap beschikken of kunnen beschikken. Een insider is ook de verbonden persoon die kan beschikken over andere vertrouwelijke (markt)informatie.

1.3 Gelieerde derden zijn:

- a echtgenoot, echtgenote of partner van de verbonden persoon,
- b bloed- en aanverwanten tot de tweede graad van de verbonden persoon,
- c (andere) personen die tot het huishouden van de verbonden persoon behoren,
- d lasthebbers en vermogensbeheerders (niet zijnde vrije hand beheerders), voor zover handelend ten behoeve van de verbonden persoon,
- e rechts- of natuurlijke personen met wie de verbonden persoon een relatie heeft welke van dien aard is dat de insider, een direct of indirect wezenlijk belang heeft bij het resultaat van een transactie in een financieel instrument.

1.4 Persoonlijke transactie is:

- a een transactie in een financieel instrument, door of in naam van een insider, waarbij:
 - 1 de insider handelt anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of functie,
 - 2 een transactie wordt verricht voor rekening van de insider, of
 - 3 een transactie wordt verricht voor rekening van gelieerde derden, dan wel
- b een andersoortige (financiële) transactie, inclusief het anders dan in de uitoefening van zijn beroep of functie verrichten, doen verrichten of bewerkstelligen van enige handeling, ten voordele van de insider of gelieerde derden.

1.5 Onder financieel instrument worden begrepen:

- a effect,
- b geldmarktinstrument,
- c recht van deelneming in een beleggingsinstelling, niet zijnde een effect,
- d derivatencontract, waaronder begrepen maar daartoe niet beperkt een optie, future, swap, valuta- en rentetermijncontract,
- e Overige financiële instrumenten in de zin van de Wet op het financieel toezicht, en voorts al hetgeen naar de opvattingen in het maatschappelijk verkeer als zodanig wordt beschouwd.

1.6 Integriteitsrisico is:
gevaar voor de aantasting van de (goede) reputatie, alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds.

1.7 Reputatierisico is:
gevaar voor de aantasting van de goede reputatie van het pensioenfonds.

1.8 Voorwetenschap is:
de bekendheid met informatie die concreet is en die rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling, waarop de financiële instrumenten betrekking hebben, of omtrent de handel in deze financiële instrumenten, welke informatie niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking significante invloed zou kunnen hebben op de koers van de financiële instrumenten of op de koers van daarvan afgeleide financiële instrumenten.

1.9 Compliance is:
het bewerkstelligen van een integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds en een integere cultuur waar het als vanzelfsprekend is dat verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de (ongeschreven) wet- en regelgeving.

1.10 Waar in deze gedragscode staat geschreven 'hij' of 'zijn' moet tevens worden gelezen 'zij' of 'haar'.

1.11 Indien volgens deze gedragscode de voorzitter van het bestuur toestemming of goedkeuring nodig heeft, dan wordt toestemming gevraagd aan het bestuur van het pensioenfonds.

1.12 Nevenfuncties zijn:
functies (of activiteiten) die de verbonden persoon, naast zijn huidige functie binnen het pensioenfonds, uitoefent.

1.13 Pensioenfonds:
De Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

Hoofdstuk 2 Inleidende bepalingen

2.1 Het doel van de gedragscode is het waarborgen en handhaven van het vertrouwen in het pensioenfonds door belanghebbenden, door gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. De gedragscode kent daartoe algemene gedragsregels voor verbonden personen en aanvullende gedragsregels voor insiders.

2.2 De gedragscode bevordert de transparantie rondom gedragsregels en maakt duidelijk aan alle bij het pensioenfonds verbonden personen – ook voor de bescherming van hun eigen belangen – wat wel en wat niet is geoorloofd.

2.3 De gedragscode draagt mede bij aan het integer functioneren van het pensioenfonds ten behoeve van al diegenen die bij het pensioenfonds belang hebben en het waarborgen van de goede naam en reputatie van het pensioenfonds en de pensioensector in het algemeen.

2.4 Het is niet toegestaan de normen van de gedragscode te omzeilen door het betrekken van (gelieerde) derden.

2.5 De organisatie waaraan het pensioenfonds werkzaamheden heeft uitbesteed moet beschikken over een gedragscode, die ten minste gelijkwaardig is aan die van het pensioenfonds.

2.6 Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het naleven van de verplichtingen die voortvloeien uit enige wettelijke bepaling of de gedragscode.

Hoofdstuk 3 Normen

Artikel 3.1 Belangenconflicten

De verbonden persoon draagt er zorg voor iedere situatie die aanleiding geeft of zou kunnen geven tot een belangenconflict, te vermijden. De verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) belangenconflict direct

te melden aan de compliance officer. Voor de volgende gevallen, waarin sprake kan zijn van (de schijn van) een potentieel belangenconflict, gelden specifieke regels:

- 1 relatiegeschenken;
- 2 uitnodigingen;
- 3 nevenfuncties;
- 4 zakelijke belangen;
- 5 bedrijfsmiddelen en
- 6 zakelijke relaties.

3.1.1 Relatiegeschenken/giften

De verbonden persoon dient terughoudend en transparant om te gaan met het aanvaarden van relatiegeschenken/giften om te voorkomen dat (de schijn ontstaat dat) het aanvaarden van een relatiegeschenk/gift van invloed kan zijn op beslissingen van het pensioenfonds. Het ontvangen van relatiegeschenken/giften door een verbonden persoon is toegestaan indien de commerciële waarde van het relatiegeschenk/de gift niet meer dan € 50,00 bedraagt.

Het geven van relatiegeschenken dient beperkt te blijven tot kleine attenties waarvan de commerciële waarde niet meer dan €50,00 bedraagt.

3.1.2 Uitnodigingen

- a Reizen, bedrijfsbezoeken en congressen/seminars in het buitenland
Uitnodigingen voor reizen, bedrijfsbezoeken en congressen/seminars in het buitenland mogen worden aanvaard, indien:
- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
 - het zakelijke karakter en het belang voor het pensioenfonds wordt aangetoond, en de uitnodiging vooraf is goedgekeurd door het bestuur van het pensioenfonds en gemeld wordt aan de compliance officer.

Er wordt terughoudend omgegaan met frequent repeterende uitnodigingen.

Voor reizen geldt bovendien dat het alleen om groepsreizen mag gaan. Meereizen van partners (anders dan op eigen kosten) is niet toegestaan, tenzij het doel van de reis dat vraagt en ook andere deelnemers partners kunnen meenemen. Teneinde de onafhankelijkheid ten opzichte van derden te waarborgen, zijn de reis- en verblijfkosten van de verbonden personen (en diens partner) steeds voor rekening van het pensioenfonds.

- b Congressen/seminars in Nederland
Uitnodigingen voor kosteloze congressen/seminars in Nederland op het eigen vakgebied van een verbonden persoon mogen worden aanvaard, indien:
- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
 - goedkeuring is verleend door het bestuur van het pensioenfonds.
- c Entertainment in binnen- en buitenland
Uitnodigingen voor entertainment (bijvoorbeeld sportwedstrijden en concerten) mogen

worden aanvaard, indien:

- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- het zakelijke karakter en het belang voor het pensioenfonds wordt aangetoond, en
- de uitnodiging vooraf is goedgekeurd door het bestuur van het pensioenfonds en gemeld wordt aan de compliance officer.

d Spreker congres

Uitnodigingen om als spreker op te treden op een congres of seminar mogen worden aanvaard indien:

- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
- de eventuele beloning in verhouding staat met de verrichte werkzaamheden,
- er goedkeuring is gegeven door het bestuur van het pensioenfonds, en
- de uitnodiging vooraf wordt gemeld bij de compliance officer.

Alle uitnodigingen, geschenken en giften dienen te worden gemeld bij het bestuur en worden bijgehouden in een register, dat inzichtelijk is voor alle bestuursleden.

3.1.3 Nevenfuncties

Het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie van een verbonden persoon is toegestaan na goedkeuring door het bestuur van het pensioenfonds.

Bij de beoordeling wordt getoetst of sprake is van een nevenfunctie welke

- de schijn heeft, of kan opwekken, van een belangenconflict,
- onevenredige tijdsbesteding met zich meebrengt ten opzichte van de taak bij het pensioenfonds,
- kan leiden tot reputatieschade voor het pensioenfonds.

De verbonden persoon doet tevens melding van de nevenfunctie bij de compliance officer.

3.1.4 Financiële belangen in zakelijke relaties

Het, al dan niet via een gelieerde derde, houden van een financieel belang in een bedrijf of instelling waarmee het pensioenfonds een zakelijke relatie onderhoudt, of mogelijk zaken gaat doen, is in verband met een (potentieel) belangenconflict niet toegestaan.

3.1.5 Pensioenfondseigendommen

De verbonden persoon gaat zorgvuldig om met de bedrijfsmiddelen van het pensioenfonds. Privégebruik van bedrijfsmiddelen is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van het bestuur van het pensioenfonds. Voorbeelden zijn intellectueel eigendom, kantoorbenodigdheden, computers en computerprogramma's.

3.1.6 Leveranciers en dienstverleners

Het is de verbonden persoon niet toegestaan als privépersoon transacties aan te gaan of privégebruik te maken van diensten van leveranciers en zakelijke dienstverleners, waarmee het pensioenfonds direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt, tenzij als dit algemeen gebruikelijk is, de diensten tegen marktconforme voorwaarden worden uitgevoerd en geldelijk privé-voordeel is uitgesloten.

Artikel 3.2 Voorwetenschap

3.2.1 De verbonden persoon mag geen gebruik maken van voorwetenschap. De verbonden persoon dient verder uiterste zorgvuldigheid te betrachten bij de behandeling van informatie waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie moet worden aangemerkt als vertrouwelijke (markt)informatie. Het gebruik van voorwetenschap en het verspreiden van

andere vertrouwelijke informatie is slechts toegestaan indien een zorgvuldige uitoefening van zijn functie dat vereist.

3.2.2 De verbonden persoon die met betrekking tot financiële instrumenten over informatie beschikt als bedoeld in artikel 3.2.1, onthoudt zich van het verrichten van transacties of het aanzetten tot het verrichten van transacties, zowel rechtstreeks als middellijk, in die financiële instrumenten, dan wel van het daarover te adviseren, anders dan van hem bij een zorgvuldige uitoefening van zijn functie mag worden verwacht.

3.2.3 Het is de verbonden persoon verboden om binnen vierentwintig uur opdracht te geven tot zowel een aan- als verkooporder voor transacties in een financieel instrument van dezelfde uitgevende instelling, rechtspersoon of vennootschap.

3.2.4 Het is de verbonden persoon verboden om transacties in een financieel instrument te (laten) verrichten naar aanleiding van of vooruitlopend op effectenorders van het pensioenfonds.

3.2.5 De verbonden persoon, anders dan de insider, die beschikt over informatie als bedoeld in artikel 3.2.1 rapporteert dit aan de compliance officer. De compliance officer deelt onverwijld aan de betrokken verbonden persoon mee of hij als insider wordt aangemerkt, en stelt hem op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.

3.2.6 Iedere verbonden persoon is desgevraagd gehouden alle informatie aan de compliance officer te verschaffen in het kader van de strikte naleving van de gedragscode.

Artikel 3.3 Algemene uitgangspunten persoonlijke transacties (insiderregeling)

3.3.1 Er mag nooit een verband bestaan tussen de transacties in financiële instrumenten die het pensioenfonds tot stand brengt of doet komen en een persoonlijke transactie van de insider of een gelieerde derde.

3.3.2 De insider dient zich te onthouden van elk handelen of de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, met gebruik van voorwetenschap of met anderszins vertrouwelijke informatie. Hij dient voorts iedere vermenging van zakelijke en privébelangen respectievelijk de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, te vermijden.

3.3.3 Het is een insider die beschikt over voorwetenschap niet toegestaan:

- deze informatie aan een derde mee te delen, anders dan in de normale uitoefening van zijn functie binnen het pensioenfonds, of
- een derde aan te bevelen of ertoe aan te zetten transacties te verrichten of te bewerkstelligen in die financiële instrumenten, waarop de voorwetenschap betrekking heeft.

Het vorige is van overeenkomstige toepassing op een insider die weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij over voorwetenschap beschikt.

3.3.4 Iedere verbonden persoon die als insider wordt aangemerkt wordt daarvan onverwijld door de compliance officer op de hoogte gebracht. De betreffende verbonden persoon wordt tevens geïnformeerd over de gevolgen van de aanwijzing als insider. De insider wordt verder in kennis gesteld van de procedures en maatregelen gericht op het toezicht op de persoonlijke transacties.

Hoofdstuk 4 Toezicht op persoonlijke transacties (insiderregeling)

4.1 De compliance officer houdt gegevens bij van de gemelde of door hem onderkende persoonlijke transacties en vermeldt daarbij in voorkomend geval tevens of de desbetreffende transactie goedgekeurd of verboden is.

4.2 De insider onderschrijft dat de compliance officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen naar enige beleggingstransactie verricht door, in opdracht van of ten behoeve van de insider. De insider is verplicht jaarlijks te bevestigen aan de compliance officer, dat hij de uitgangspunten van de insiderregeling onderschrijft en heeft nageleefd.

4.3 De insider is in het kader van een strikte naleving van de gedragscode gehouden desgevraagd alle informatie met betrekking tot een door hem of ten behoeve van hem verrichte persoonlijke transactie aan de compliance officer te verstrekken.

4.4 De insider is verplicht desgevraagd opdracht te geven aan het pensioenfonds, een andere instelling, lasthebber, beleggingsinstelling of andere derde, om de compliance officer alle informatie te verstrekken over enige ten behoeve van hem of in zijn opdracht verrichte persoonlijke transactie.

4.5 De compliance officer is bevoegd over de uitkomst van dit onderzoek schriftelijk te rapporteren aan de voorzitter van het bestuur. Alvorens de compliance officer daarover rapporteert, wordt de insider in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen van het onderzoek. De insider wordt door de voorzitter van het bestuur van de definitieve uitkomst van het onderzoek in kennis gesteld.

4.6 Van het toezicht op de persoonlijke transacties van de insider zijn vrijgesteld:

- transacties in obligaties uitgegeven door de Staat en andere overheden,
- transacties in financiële instrumenten waarvan het beheer, op grond van een schriftelijke overeenkomst is overgedragen aan een professionele vermogensbeheerder, op zodanige voorwaarden dat de insider geen invloed kan uitoefenen op de fondsselectie of op afzonderlijke transacties,
- transacties in indexfondsen of in ter beurze genoteerde rechten van deelneming in (semi)open-ended-beleggingsinstellingen, mits de insider binnen die instelling geen functie vervult.

Desgewenst overlegt de insider aan de compliance officer de overeenkomst welke ten grondslag ligt aan de overdracht van het beheer van zijn vermogensbestanddelen.

Hoofdstuk 5 Vertrouwelijkheid

De verbonden persoon mag geen informatie over zaken – inclusief individuele pensioengegevens en beleggingen – van het pensioenfonds, waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat die informatie vertrouwelijk is, aan derden bekend maken of ten eigen voordele of ten behoeve van anderen dan het pensioenfonds gebruiken.

Hoofdstuk 6 Meldingsplicht

6.1 Iedere verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) tegenstrijdig belang of reputatierisico te melden aan de compliance officer. Pogingen van een (aspirant-)relatie tot beïnvloeding dienen eveneens onmiddellijk te worden gemeld.

6.2 De insider is verplicht om onverwijld persoonlijke transacties aan de compliance officer te melden.

Hoofdstuk 7 Compliance officer

7.1 Het pensioenfonds wijst een compliance officer aan. De compliance officer vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds.

De compliance officer wordt benoemd door het bestuur van het pensioenfonds. De compliance officer rapporteert aan de voorzitter van de bestuur, zowel voor de dagelijkse gang van zaken, als in het geval zich een bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan.

7.2 Het pensioenfondsbestuur legt de taken van de compliance officer schriftelijk vast. Het bestuur waarborgt dat de compliance officer over voldoende bevoegdheden beschikt voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van relevante wettelijke bepalingen en de gedragscode en diens onafhankelijke positie ten opzichte van degenen die zijn onderworpen aan zijn toezicht. De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures. Hij rapporteert ten minste jaarlijks over zijn werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de resultaten van zijn werkzaamheden. De externe accountant ziet toe op de in het kader van de naleving van de gedragscode door de compliance officer uitgevoerde werkzaamheden.

7.3 Het bestuur legt vast welke acties zijn ondernomen naar aanleiding van de bevindingen van de compliance officer.

7.4 Indien de compliance officer daartoe aanleiding ziet kan hij verbonden personen verplichten op eerste verzoek alle informatie te (laten) verstrekken omtrent enige door of ten behoeve van hen verrichte persoonlijke transacties. De compliance officer controleert of die transacties aan de toepasselijke regels, voorschriften en aanwijzingen voldoen.

7.5 De compliance officer adviseert en informeert, gevraagd én ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode.

7.6 De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle informatie die hem door verbonden personen (de meldingen van persoonlijke transacties inbegrepen) of derden is verstrekt. Hij bewaart afschriften van alle overeenkomsten en de jaarlijkse verklaringen die verbonden personen hem moeten verstrekken. Tevens administreert en archiveert de compliance officer alle door hem verrichte controles, onderzoeken en de genomen acties, alsmede overige van belang zijnde informatie, memoranda en correspondentie. De gegevens worden ten minste zeven jaar bewaard.

7.7 De compliance officer legt een lijst aan van alle verbonden personen die als insider worden aangemerkt. De compliance officer deelt onverwijld aan de op de lijst opgenomen verbonden personen mee dat zij als insider zijn aangemerkt en hij stelt hen op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.

7.8 De compliance officer en de voorzitter van het bestuur zijn gehouden tot geheimhouding van de informatie verstrekt door verbonden personen of derden. De geheimhouding kan worden doorbroken in het geval de goede uitoefening van zijn functie daartoe noodzaakt.

Hoofdstuk 8 Ondertekening gedragscode en jaarlijkse verklaring

8.1 Iedere verbonden persoon moet bij aanvang van zijn functie bij het pensioenfonds de gedragscode ondertekenen, waarmee hij zich verbindt alle voor hem relevante regels uit deze gedragscode na te leven.

8.2 Aan het eind van ieder kalenderjaar of bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds, moet iedere verbonden persoon een verklaring ondertekenen over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar. Bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds blijven de uit de gedragscode geldende normen van toepassing op de verbonden persoon, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Hoofdstuk 9 Sancties

Het handelen door de verbonden persoon in strijd met de gedragscode wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat het pensioenfonds in de verbonden persoon moet kunnen stellen. Een dergelijk handelen kan reden zijn tot het opleggen van een sanctie, waaronder, afhankelijk van de ernst van de overtreding en afhankelijk van de aard van de relatie tussen verbonden persoon en pensioenfonds:

- een waarschuwing aan de betrokkene;
- het ongedaan maken van het door de verbonden persoon behaalde voordeel;
- schorsing of ontslag.

Een overtreding kan worden gemeld aan de toezichthouders en – indien van toepassing – bij het Dutch Securities Institute. Het voorgaande laat onverlet een vordering tot schadevergoeding en/of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Hoofdstuk 10 Advies en bezwaar

Indien de verbonden persoon twijfelt over de uitleg van de op hem van toepassing zijnde gedragsregels, is hij verplicht het advies van de compliance officer in te winnen. De compliance officer is bevoegd een voor de verbonden persoon bindende uitspraak te doen. Tegen het advies van de compliance officer kan de verbonden persoon bezwaar maken bij de voorzitter van het bestuur of een aangewezen beroepsorgaan. Het maken van bezwaar heeft geen schorsende werking ten aanzien van de uitspraak van de compliance officer.

Hoofdstuk 11 Onvoorziene omstandigheden

Voor kwesties waarin deze gedragscode niet voorziet, beslist de voorzitter van het bestuur.

Hoofdstuk 12 Slotbepalingen

12.1 Het bestuur kan de gedragscode te allen tijde wijzigen.

12.2 Naast deze gedragscode beschikt het pensioenfonds over de volgende relevante regelingen:

- integriteitsbeleid;
- incidentenregeling;
- uitbestedingsbeleid;
- klachten- en geschillenregeling;
- beloningsbeleid.

12.3 De onderhavige gedragscode (versie 2015) vervangt met ingang van 29 september 2015 alle vorige gedragscodes en de regeling relatiegeschenken.

11. Bijlage 2 Incidentenregeling

Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

Incidentenregeling 2015

29 september 2015

Artikel 1 Definities

Deze incidentenregeling is een uitwerking van en bijlage bij het geldende integriteitsbeleid van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (hierna: het pensioenfonds).

Onder een incident wordt verstaan: Een gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt of kan vormen voor de beheerste en integere bedrijfsuitvoering van het pensioenfonds en/of een gebeurtenis waarbij directe of indirecte financiële schade ontstaat door ontoereikende of falende interne processen, verbonden personen of systemen of door externe gebeurtenissen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen operationele incidenten en overige incidenten.

Onder een operationeel incident wordt verstaan: een incident dat heeft plaatsgevonden in de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden door het pensioenfonds en waarbij er een inbreuk is geweest op de beheerste bedrijfsvoering.

Onder overige incidenten worden verstaan alle incidenten die geen operationeel incident zijn.

Voor deze incidentenregeling wordt voor de overige begripsomschrijvingen aangesloten bij de statuten en de gedragscode van het pensioenfonds.

Artikel 2 Melden, beoordelen en vastleggen van incidenten

2.1 Iedere verbonden persoon die een (dreigend) incident constateert is gehouden dit te melden aan het bestuur. Een melding kan zowel schriftelijk, elektronisch als mondeling worden gedaan.

Een melding mag gericht worden aan de Bestuursondersteuning. De Bestuursondersteuning zorgt dat de melding wordt voorgelegd aan het bestuur.

2.2 Het bestuur beoordeelt de melding en bepaalt of er sprake is van een incident en zo ja, of er dan sprake is van een operationeel dan wel een overig incident. Dit oordeel wordt vastgelegd en terstond op schriftelijke wijze aan de Nederlandsche Bank gemeld. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af aan het bestuur.

2.3 Meldingen van incidenten en de beoordeling van het bestuur van incidenten worden geregistreerd in het incidentenregister. Gedurende het verdere proces worden in het dossier de relevante documenten opgenomen, zoals de communicatie tussen de verschillende betrokkenen, de rapportages en de resultaten van eventueel onderzoek.

2.4 Het dagelijks bestuur brengt de melder van het incident van de beoordeling op de hoogte. Dit kan zowel schriftelijk, elektronisch als mondeling worden gedaan.

Waar in deze incidentenregeling een melding, onderzoek of dergelijke zaken de leden van het bestuur betreft, vindt melding plaats aan de compliance officer.

Artikel 3 Behandeling en afronding van incidenten

3.1 Indien het bestuur van mening is dat er sprake is van een overig incident brengt zij de Compliance Officer van het pensioenfonds op de hoogte.

3.2 Het dagelijks bestuur coördineert de afhandeling van het incident. Op verzoek van het dagelijks bestuur, biedt de Compliance Officer of de Bestuursondersteuning hierbij ondersteuning.

3.3 Indien het bestuur dit wenst kan er een onderzoek worden ingesteld door externen.

3.4 Tijdens het onderzoek naar een incident worden, als een onderzoek naar een of meerdere verbonden personen deel uitmaakt van de werkzaamheden, de regels in acht genomen die gelden voor het doen van een persoonsgericht onderzoek als beschreven in artikel 8.

3.5 De Bestuursondersteuning bewaakt de voortgang van het meldproces, het onderzoek, alsmede de opvolging van acties.

Artikel 4 Afronding incidenten

Na de behandeling van elk incident worden, ter afronding, zo nodig door het pensioenfonds maatregelen genomen.

De genomen maatregelen zullen zijn gebaseerd op de aard van het incident en de daaruit voortvloeiende gevolgen. De maatregelen kunnen onder meer zijn gericht op het beheersen en beperken van het optredende risico, het bevestigen van geldende normen en het voorkomen van negatieve effecten – zowel intern als extern – van het incident om herhaling in de toekomst te voorkomen. De eindverantwoordelijkheid voor de afronding van het incident en de eventuele getroffen maatregelen ligt bij het bestuur.

Artikel 5 Rapportage

5.1 De voortgang van de afhandeling van incidenten wordt in de vergadering van het bestuur geagendeerd. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het toezien op de opvolging van de genomen acties. Namens het bestuur kan de Compliance Officer of de Bestuursondersteuning toezien op de daadwerkelijke opvolging.

5.2 In de rapportage(s), zoals die periodiek aan het bestuur worden aangeboden, wordt inzicht gegeven in het aantal incidenten dat zich de betreffende periode heeft voorgedaan en de aard daarvan. Tevens bevat de rapportage informatie over de voortgang van de afhandeling van incidenten en naar aanleiding van deze incidenten genomen maatregelen.

Artikel 6 Rol dagelijks bestuur

6.1 Indien de aard van het incident snel handelen vereist, is het dagelijks bestuur bevoegd om namens het bestuur een besluit te nemen.

6.2 Het dagelijks bestuur is gehouden om de overige leden van het bestuur zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van de door hen verrichte acties en genomen besluiten.

Artikel 7 Melden toezichthouder en overige communicatie

7.1 Door of namens het bestuur wordt onverwijld de relevante toezichthouder over een incident geïnformeerd als:

- a. aangifte is of wordt gedaan bij justitiële autoriteiten;
- b. het voortbestaan van het pensioenfonds wordt bedreigd of zou kunnen worden bedreigd;
- c. er sprake is van een ernstige tekortkoming in de opzet en werking van de maatregelen ter bevordering of handhaving van een integere bedrijfsvoering door het pensioenfonds;
- d. de ernst, de omvang of de overige omstandigheden van het incident in aanmerking genomen, de toezichthouder in verband met haar toezichtstaak redelijkerwijs, of op basis van een

wettelijke verplichting, behoort te worden geïnformeerd.

7.2 De toezichthouder zal op de hoogte worden gebracht van alle feiten, omstandigheden en achtergronden van het incident, alsmede de maatregelen die naar aanleiding van het incident zijn genomen.

7.3 Het bestuur beslist over de communicatie, zowel intern als extern, met betrekking tot incidenten. Het bestuur besluit, eventueel na advies van de Compliance Officer, of en wanneer andere organen van het pensioenfonds, stakeholders en overige belanghebbenden op de hoogte worden gebracht van een incident.

Artikel 8 Persoonsgericht onderzoek

8.1 Als er een redelijk vermoeden bestaat dat een verbonden persoon (mede) verantwoordelijk is voor het ontstaan van een incident, of als daar naar het oordeel van het bestuur aanleiding toe bestaat, kan een persoonsgericht onderzoek worden ingesteld. De verbonden persoon naar wie het persoonsgericht onderzoek zich richt wordt onverwijld op de hoogte gebracht van het persoonsgericht onderzoek.

8.2 Een persoonsgericht onderzoek wordt ingesteld binnen een redelijke termijn, nadat er voldoende aanwijzingen bekend geworden zijn dat de betreffende verbonden persoon zich schuldig heeft gemaakt aan het ontstaan van een incident.

8.3 De verbonden persoon naar wie het persoonsgericht onderzoek verricht wordt, wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken. Zijn zienswijze wordt schriftelijk vastgelegd.

8.4 Door of namens het bestuur worden een of meerdere personen of organisaties aangewezen die het persoonsgericht onderzoek verrichten.

8.5 Indien het onderzoek en/of het belang van het pensioenfonds dit vereist, kan, in overleg met het bestuur, door de onderzoeker(s) opdracht gegeven worden om bepaalde gegevens of zaken veilig te stellen. Daartoe wordt een belangenafweging gemaakt. Voor het inzien van persoonlijke informatie is toestemming van het bestuur vereist.

8.6 Een persoonsgericht onderzoek vindt op een integere en zorgvuldige wijze plaats. Toegezien wordt op de in acht te nemen zorgvuldigheid, waarbij de belangen van het pensioenfonds, het belang van de persoon dan wel de personen naar wie het onderzoek zich richt en de belangen van overige betrokkenen redelijkerwijs in acht worden genomen. Het persoonsgericht onderzoek wordt binnen een redelijke termijn uitgevoerd.

8.7 Na de uitvoering van een persoonsgericht onderzoek, wordt een schriftelijk advies uitgebracht aan het Bestuur. Het op schrift gestelde advies wordt door de Compliance Officer bewaard.

8.8 Alle relevante documenten, daaronder begrepen de zienswijze van de verschillende betrokkenen, rapportages en het op schrift gestelde advies worden opgenomen in een dossier.

Artikel 9 Meldingen en geheimhouding

9.1 Meldingen van een incident kunnen anoniem gedaan worden. Indien aanvullende informatie benodigd is in het belang van het onderzoek, kan de verbonden persoon worden verzocht zijn medewerking hieraan te verlenen. De verbonden persoon is hiertoe niet verplicht.

9.2 Meldingen van een incident worden vertrouwelijk behandeld. De identificatiegegevens van de melder worden niet opgenomen in de communicatie naar derden. Ook indien de melder geen belang hecht aan anonimiteit zal zijn identiteit alleen dan worden vrijgegeven in communicatie, wanneer daartoe een wettelijke verplichting bestaat.

9.3 Incidentendossiers worden in een beveiligde omgeving bewaard. Indien er sprake is van de betrokkenheid van een verbonden persoon worden zijn identificatiegegevens op een zodanige wijze bewaard dat alleen de Compliance Officer, bestuursondersteuning en het dagelijks bestuur toegang hebben tot deze gegevens.

9.4 Een ieder die uit hoofde van deze regeling informatie verkrijgt over (de melding van) een incident, betracht daarover uiterste geheimhouding, tenzij op basis van deze regeling of bij of krachtens de wet de bevoegdheid of de verplichting bestaat om die informatie aan een derde te verschaffen.

9.5 Indien voor de afronding van het incident openheid van zaken is vereist, kan het bestuur beslissen dat de verplichting tot geheimhouding geheel of gedeeltelijk vervalt.

Artikel 10 Omgang met meldingen

10.1 Het pensioenfonds gaat er altijd van uit dat een melding van een incident te goeder trouw is gedaan, tot het moment dat hij overtuigd is geraakt van het tegendeel.

10.2 Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat een melder, ongeacht de wijze waarop hij melding heeft gemaakt van een incident, op geen enkele wijze in zijn positie bij het pensioenfonds benadeeld wordt, voor zover te goeder trouw gehandeld is.

10.3 Het pensioenfonds draagt er zorg voor dat niemand wordt benadeeld in zijn of haar positie bij het pensioenfonds vanwege het uitoefenen van de taken en/of verplichtingen uit deze regeling.

10.4 In geval van intrekking van een melding zal het pensioenfonds, ongeacht de wijze waarop melding is gemaakt van een incident, zich ervan vergewissen dat de intrekking niet onder invloed van dreigementen of door omkoping heeft plaatsgevonden.

10.5 Een verbonden persoon die willens en wetens heeft deelgenomen aan of veroorzaker is van een incident, zal bij melding van dit incident geen recht kunnen ontlenen aan de beschermingsregels zoals die gelden voor een te goeder trouw handelende verbonden persoon.

Artikel 11 Slotbepalingen

11.1 Deze regeling is door het bestuur vastgesteld op en treedt in werking per 29 september 2015. Deze regeling kan te allen tijde door het bestuur worden gewijzigd.

12. Bijlage 3 Inventarisatieformulier belangenverstrengeling

Inventarisatieformulier risico (op de schijn) van belangenverstrengeling

Waarom vult u dit formulier in?

Dit formulier brengt ten behoeve van de beheersing van het risico op (de schijn van) belangenverstrengeling van Pensioenfonds Abbott Nederland (SPAN) de volgende zaken in kaart voor 2015:

1. Welke privérelaties er zijn met huidige en beoogde contractspartijen van het pensioenfonds.
2. Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven privérelaties.
3. Welke financiële relaties er zijn met huidige en beoogde contractspartijen van het pensioenfonds.
4. Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven financiële relaties.
5. Welke privébelangen er zijn in huidige en beoogde contractspartijen van het pensioenfonds.
6. Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven privébelangen.
7. Welke nevenfuncties de bestuursleden van het pensioenfonds uitoefenen.
8. Of en zo ja welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven nevenfuncties.
9. Welke geschenken en uitnodigingen van huidige en beoogde contractspartners van het pensioenfonds er zijn ontvangen en wel/niet zijn geaccepteerd.
10. Of en zo ja, welke mogelijke tegengestelde belangen gepaard kunnen gaan met de opgegeven geschenken en uitnodigingen.

Ondertekening

Ik heb dit formulier volledig en naar waarheid ingevuld.

Naam:

Datum:

Plaats:

Ondertekening:

1. Privérelaties

1.1 Privérelaties bij huidige contractspartijen

Heeft u een of meerdere privérelaties die werkzaam zijn bij een huidige contractspartij van SPAN?

Onder een privérelatie wordt verstaan:

- uw echtgenoot, echtgenote of partner;
- uw bloed- en aanverwanten;
- (andere) personen die tot uw huishouden behoren.

Nee → Ga verder naar **1.2. Privérelaties bij beoogde contractspartijen**

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- de naam en functie van uw privérelatie(s);
- of de privérelatie leidt tot een mogelijke belangenverstremming. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien de betreffende privérelatie uit hoofde van zijn/haar functie invloed uitoefent of kan uitoefenen op het beleid van de huidige beoogde contractspartij.

Huidige contractspartijen	Naam privérelatie	Functie privérelatie	Mogelijke belangenverstremming?
Aon Hewitt			
Cardano			
Centraal Beheer			
eShare			
Holland van Gijzen			
Northern Trust			
KPMG			
Montae			
AZL			
Mercer			

Privérelaties bij beoogde contractspartijen

Heeft u een of meerdere privérelaties die werkzaam zijn bij een beoogde contractspartij van SPAN?

Onder een privérelatie wordt verstaan:

- uw echtgenoot, echtgenote of partner;
- uw bloed- en aanverwanten;
- (andere) personen die tot uw huishouden behoren.

Onder een beoogde contractspartij wordt verstaan:
een partij waarmee SPAN mogelijk een zakelijke relatie aangaat. Dit betreft in ieder geval elke advies-, accountants- en pensioenuitvoeringsorganisatie, verzekeraar, vermogensbeheerder en bankinstelling.

Nee → Ga verder naar 2. Privébelangen

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- de naam van de beoogde contractspartij;
- de naam en functie van uw privérelatie(s);
- of de privérelatie leidt tot een mogelijke belangenverstremgeling. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien de betreffende privérelatie uit hoofde van zijn/haar functie invloed uitoefent of kan uitoefenen op het beleid van de huidige beoogde contractspartij.

Naam beoogde contractspartij	Naam privérelatie	Functie privérelatie	Mogelijke belangenverstremgeling?

2. Financiële relaties

2.1 Financiële relatie met huidige contractspartijen

Heeft u een financiële relatie met een huidige contractspartij van SPAN?

Onder een financiële relatie wordt verstaan:

- een lening (persoonlijke lening, doorlopend krediet, hypothecaire lening)
- een verzekering (leven of schadeverzekering)
- een individueel pensioenproduct (lijfrente, banksparen, levensloop e.d.)
- een spaar- of betaalrekening

Nee → Ga verder naar 2.2. Financiële relaties met beoogde contractspartijen

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- om wat voor financiële relatie het gaat;
- of de financiële relatie kan leiden tot mogelijke belangenverstremgeling.

Contractspartijen	Soort financiële relatie	Mogelijke belangenverstremgeling?
Aon Hewitt		
BNP Paribas		
Cardano		
Centraal Beheer		
eShare		

Holland van Gijzen		
Northern Trust		
KPMG		
Montae		
AZL		
Mercer		

2.2 Financiële relaties met beoogde contractspartijen

Heeft u een financiële relatie met een beoogde contractspartij van SPAN?

Onder een financiële relatie wordt verstaan:

- een lening (persoonlijke lening, doorlopend krediet, hypothecaire lening);
- een verzekering (leven of schadeverzekering);
- een individueel pensioenproduct (lijfrente, banksparen, levensloop e.d.);
- een spaar- of betaalrekening.

Onder een beoogde contractspartij wordt verstaan:

een partij waarmee SPAN mogelijk een zakelijke relatie aangaat. Dit betreft in ieder geval elke advies-, accountants- en pensioenuitvoeringsorganisatie, verzekeraar, vermogensbeheerder en bankinstelling.

Nee → Ga verder naar **3. Privébelangen**

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- om wat voor financiële relatie het gaat;
- of de financiële relatie kan leiden tot mogelijke belangenverstremming.

Naam beoogde contractspartij	Soort financiële relatie	Mogelijke belangenverstremming?

3. Privébelangen

3.1 Privébelangen in huidige contractspartijen

Heeft u een privébelang in een huidige contractspartij van SPAN?

Onder een privébelang wordt verstaan:

- aandelenkapitaal;
- stemrecht;
- overige medezeggenschap.

Nee → Ga verder naar **3.2. Privébelangen in beoogde contractspartijen**

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- in welk(e) huidige contractspartij(en) van het pensioenfonds u een privébelang heeft en waaruit dit privébelang bestaat;
- of u door uw privébelang invloed heeft op het beleid van de betreffende contractspartij(en), en zo ja hoe deze invloed eruit ziet.

Contractspartijen	Soort privébelang	Invloed op beleid + toelichting hoe deze invloed eruit ziet
Aon Hewitt		
BNP Paribas		
Cardano		
Centraal Beheer		
eShare		
Holland van Gijzen		
Northern Trust		
KPMG		
Montae		
AZL		
Mercer		

3.2 Privébelangen in beoogde contractspartijen

Heeft u een privébelang in een beoogde contractspartij van SPAN?

Onder een privébelang wordt verstaan:

- aandelenkapitaal;
- stemrecht;
- overige medezeggenschap.

Onder een beoogde contractspartij wordt verstaan:

een partij waarmee SPAN mogelijk een zakelijke relatie aangaat. Dit betreft in ieder geval elke advies-, accountants- en pensioenuitvoeringsorganisatie, verzekeraar, vermogensbeheerder en bankinstelling.

Nee → Ga verder naar **4. Nevenfuncties**

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- in welk(e) beoogde contractspartij(en) van het pensioenfonds u een privébelang heeft en waaruit dit privébelang bestaat;
- of u door uw privébelang invloed heeft op het beleid van de betreffende contractspartij(en), en zo ja hoe deze invloed eruit ziet.

Naam beoogde contractspartij	Soort privébelang	Mogelijke belangenverstrengeling?

4 Nevenfuncties en mogelijke tegenstrijdige belangen

Voert u naast uw hoofdfunctie als bestuurslid van SPAN (een) nevenfunctie(s) uit?

Onder nevenfuncties worden verstaan:

alle functies en werkzaamheden die u naast uw huidige functie als bestuurslid van SPAN uitvoert, ongeacht of deze betaald of onbetaald zijn (overige functies).

Nee → **Ga verder naar 5. Relatiegeschenken en uitnodigingen**

Ja → **Geef in het onderstaande overzicht aan:**

- welke nevenfunctie(s) u vervult;
- of de nevenfunctie de schijn heeft of kan opwekken van een tegengesteld belang met uw hoofdfunctie van bestuurslid van SPAN.

Nevenfuncties (functie + organisatie)	Mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling

5 Relatiegeschenken en uitnodigingen

5.1 Relatiegeschenken en uitnodigingen van huidige contractspartners

Heeft u in 2015 een of meerdere relatiegeschenken en/of uitnodigingen ontvangen van een huidige contractspartner van SPAN?

Onder een relatiegeschenk wordt verstaan:

Een zaak van waarde die wordt geschonken of aangenomen op grond van een bestaande zakelijke relatie, waarbij de ontvanger van de attentie niet de gebruikelijke marktprijs betaalt.

Relatiegeschenken kunnen bijvoorbeeld zijn artikelen, maaltijden, diensten, tickets voor entertainment, betaalde reizen, speciale kortingen of kunstobjecten.

Onder een uitnodiging wordt verstaan:

elke uitnodiging van een (mogelijke) zakelijke relatie van SPAN voor reizen, seminars (incl. seminars op pensioengebied met een educatief karakter), bedrijfsbezoeken en andere bijeenkomsten in Nederland of in het buitenland.

Nee → Ga verder naar **5.2 Relatiegeschenken en uitnodigingen van beoogde contractspartners**

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- van welke huidige contractspartij u een relatiegeschenk/uitnodiging heeft ontvangen;
- om wat voor relatiegeschenk/uitnodiging het ging;
- of het relatiegeschenk/de uitnodiging wel of niet is geaccepteerd;
- indien wel geaccepteerd, op welke datum dit is geaccepteerd;
- of er sprake is van een mogelijke belangenverstremgeling.

Contractspartijen	Wat voor relatiegeschenk/uitnodiging?	Wel/niet geaccepteerd	Datum acceptatie	Mogelijke belangenverstremgeling?
Aon Hewitt				
BNP Paribas				
Cardano				
eShare				
Holland van Gijzen				
Northern Trust				
KPMG				
Montae				
AZL				
Mercer				

5.2 Relatiegeschenken en uitnodigingen van beoogde contractspartners

Heeft u in 2015 een of meerdere relatiegeschenken en/of uitnodigingen ontvangen van een beoogde contractspartner van SPAN?

Onder een relatiegeschenk wordt verstaan:

Een zaak van waarde die wordt geschonken of aangenomen op grond van een (mogelijke) zakelijke relatie, waarbij de ontvanger van de attentie niet de gebruikelijke marktprijs betaalt.

Relatiegeschenken kunnen bijvoorbeeld zijn artikelen, maaltijden, diensten, tickets voor entertainment, betaalde reizen, speciale kortingen of kunstobjecten.

Onder een uitnodiging wordt verstaan:

elke uitnodiging van een (mogelijke) zakelijke relatie van SPAN voor reizen, seminars (incl. seminars op pensioengebied met een educatief karakter), bedrijfsbezoeken en andere bijeenkomsten in Nederland of in het buitenland.

Onder een beoogde contractspartij wordt verstaan:

een partij waarmee SPAN mogelijk een zakelijke relatie aangaat. Dit betreft in ieder geval elke advies-, accountants- en pensioenuitvoeringsorganisatie, verzekeraar, vermogensbeheerder en bankinstelling.

Nee → Dit was het laatste onderdeel van de inventarisatie, onderteken het formulier op pagina 1 en stuur het naar bestuursbureauSPAN@montae.nl.

Ja → Geef in het onderstaande overzicht aan:

- van welke beoogde contractspartij u een relatiegeschenk/uitnodiging heeft ontvangen;
- om wat voor relatiegeschenk/de uitnodiging het ging;
- of het relatiegeschenk/de uitnodiging wel of niet is geaccepteerd;
- indien wel geaccepteerd, op welke datum dit is geaccepteerd;
- of er sprake is van een mogelijke belangenverstremming.

Ontvangen relatiegeschenken (wat en van wie)	Geaccepteerd	Niet geaccepteerd	Datum acceptatie	Mogelijke belangenverstremming
Ontvangen uitnodigingen (wat en van wie)				